

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Constantin Alerguș,

judcători – Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bordeniuc Serghei în numele inculpatului Abramov Nicolai, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 30 martie 2009 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Abramov Nicolai Alexandru,

născut la 19 decembrie 1976, originar și domiciliat pînă la reținere în or. Comrat, str. Osvobođenja 12, ap. 37.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 17 decembrie 2008 - pînă la 30 martie 2009 (instanța de fond);*
- 2. de la 11 ianuarie 2010 - pînă la 28 ianuarie 2010, de la 27 aprilie 2011 – pînă la 30 mai 2012, de la 05 iunie 2013 – pînă la 23 decembrie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 octombrie 2012 – pînă la 29 ianuarie 2013; de la 25 martie 2014 - pînă la 14 mai 2014 (instanța de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 30 martie 2009, Abramov Nicolai a fost condamnat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, la 10 ani închisoare și în baza art. 238 Cod penal, la 6 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 11 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea în penitenciar de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Abramov Nicolai în beneficiul lui Petreacov Oleg prejudiciul material în mărime de 287 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 01 august 2006, Abramov Nicolai, acționînd în baza procurii MO-4 nr.5859105 din 11 februarie 2006, prin care reprezenta interesele cet. Petreacov O., a înregistrat dreptul de proprietate a ultimului asupra apartamentului nr.4, situat în or. Comrat, str-la Tretiacov nr.7, în filiala Comrat ÎS „Registru”.

Abuzînd de încrederea lui Petreacov O., cu scopul însușirii bunului acestuia, la 15 septembrie 2006, Abramov N., folosind repetat procura MO-4 nr.5859105 din 11 februarie 2006, a vîndut din numele proprietarului Petreacov O. lui Barladean Leonid apartamentul nr.4, din or. Comrat, str-la Tretiacov nr.7, la prețul de 287.000 lei, bani care au fost însușiți de Abramov Nicolai.

Tot el, la 23 octombrie 2007, avînd scopul primirii creditului prin înșelăciune, a perfectat și a prezentat în filiala nr. 15 Comrat a BC „VICTORIABANK” certificatul salarial, în care a introdus date false, precum că el în perioada mai – octombrie 2007 a deținut funcția de șofer – expeditor la întreprinderea ÎI „Camiliciu F” și a primit salariul în suma de 22 362, 50 lei.

Certificatul nominalizat a servit drept temei la încheierea contractului de credit nr. 1023 din 15 ianuarie 2008, de către Abramov N. cu filiala nr. 15 Comrat a BC „VICTORIABANK”, privind eliberarea creditului în suma de 30 000 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel reprezentantul părții vătămate Șcerbina Elena, care a solicitat casarea sentinței în partea laturii civile, fiind invocate următoarele motive: că atît partea vătămată Petreacov O., cît și nici reprezentantul acestuia, Șcerbina El. nu au înaintat acțiune civilă cu privire la încasarea prejudiciului în mărime de 287 000 lei, deoarece, în plîngerea depusă la organele de urmărire penală Petreacov O. a solicitat anularea contractului de vînzare-cumpărare, cu restituirea apartamentului, dar nu încasarea sumei de bani indicate în contract. Mai mult ca atît, suma prejudiciului material de 287 000 lei, a fost stabilită, reieșind din contractul de vînzare-cumpărare încheiat între Abramov N. și Barladean L., fără a constata prețul de piață al apartamentului în cauză.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 28 ianuarie 2010, a fost admis apelul declarat de reprezentantul părții vătămate, casată sentința în latura civilă, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de Petreacov O., urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea civilă. În rest sentința a fost menținută.

5. La 21 februarie 2011, inculpatul Abramov N. și avocatul acestuia Bordeniuc Serghei au declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, deoarece sentința de condamnare este una ilegală și neîntemeiată, fiindcă prin legea nr. 277 din 18.12.2008 a fost exclus art. 195 Cod penal, iar el a fost condamnat prin sentință la 30 martie 2009, astfel, pe acest capăt de acuzare urmează a fi încetat procesul penal. Referitor la învinuirea adusă în baza art. 238 Cod penal, a menționat că, deoarece toate acțiunile procesuale la urmărirea penală au fost efectuate într-o perioadă foarte scurtă (16-23 decembrie 2008), i-au fost încălcate drepturile sale prevăzute la art. 17 alin. (1) Cod de procedură penală și anume, asigurarea dreptului la apărare. La fel, a invocat că acțiunea procesuală de ridicare a obiectelor sau documentelor este afectată de nulitatea actelor procedurale, deoarece a fost efectuată în lipsa autorizației judecătorului de instrucție, și este în contradicție cu prevederile art. 126 Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2012, a fost admis apelul declarat de inculpat și avocat, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

- Abramov Nicolai a fost achitat în baza art. 195 alin. (2) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În baza art. 10 Cod penal, a fost încetat procesul penal pe învinuirea adusă în baza art. 238 Cod penal, deoarece există circumstanțe ce exclud urmărirea penală.

În baza art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală, a fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă, cu dreptul de a se adresa în ordinea procedurii civile.

7. În motivarea soluției sale, instanța de apel a concluzionat că potrivit

practicii judiciare naționale – Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 01.03.2010, în cauza penală privind acuzarea lui Gurgurov V., în cazul existenței unui drept real cu caracter civil, în apărarea drepturilor părții vătămate, persoana vinovată nu poate fi atrasă și la răspundere penală.

Totodată s-a menționat și practica judiciară internațională, că potrivit art. 6 CEDO, noțiunea de „*acuzatie în materie penală*” este distinctă de noțiunea „*drepturi și obligații cu caracter civil*” (*cauza Perez contra Franței din 12.02.2004, cauza Ringvold contra Norvegiei din 11.02.2003*).

Astfel, existența procurii, contractului de înstrăinare a bunului imobil, confirmă existența unui drept cu caracter civil și acestea înscrisuri, fiind probe în cauză penală, garantau în mod real dreptul părții vătămate de a solicita despăgubiri, prin înaintarea acțiuni civile în instanța civilă în baza art. 218, 219, 227 și 228 Cod Civil (privind nulitatea actului juridic, inclusiv afectat de eroare prin dol).

La fel instanța de apel a conchis, că lipsește și latura subiectivă a infracțiunii imputate, deoarece din conținutul procurii nu rezultă clar și imperativ de care drepturi dispune persoana încredințată privind bunul imobil, fapt ce nu împiedică pe notar să autentifice contractul de vânzare - cumpărare al imobilului, în baza acestei procuri.

Prin urmare, din cele menționate, instanța a constatat că Abramov N. urmează a fi achitat în baza art. 195 alin.(2) Cod penal, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Referitor la învinuirea adusă în baza art. 238 Cod penal, instanța de apel a invocat că vinovăția lui Abramov N. în dobândirea ilicită a creditului prin înșelăciune, a fost confirmată prin: declarațiile martorilor Camiliciu F., Dimitrov V., cât și prin materialele cauzei: certificatul de salariu, contractul de credit și parțial prin declarațiile inculpatului Abramov N..

Însă, luând în considerație modificările parvenite în baza legii nr. 277 din 18.12.2008, dispoziția art. 238 Cod penal, a fost completată cu cuvintele „*dacă prin acesta au fost cauzate instituției financiare daune în proporții mari*”.

Potrivit art. 126 Cod penal, proporții mari se consideră valoarea pagubei pricinuite, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2 500 unități convenționale, ceea ce constituie 50.000 lei. Creditul acordat inculpatului fiind de 30.000 lei. Ca urmare în rezultatul modificării legislației

penale care înlătură răspunderea penală, procedura penală pe art. 238 Cod penal a fost încetată.

8. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui Abramov Nicolai să fie reîncadrate din art. 195 alin. (2) Cod penal în cele ale art. 190 alin. (5) Cod penal, în rest, sentința să fie menținută.

Recurentul a invocat că instanța de apel incorect a considerat că dispoziției art. 238 Cod penal îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 277 din 18.12.2008, deoarece, conform redacției actuale a art. 238 Cod penal, ea prevede obținerea ilegală a creditului în mărime mai mare ori egală cu 500 u.c, adică 10.000 lei. Fapta incriminată lui Abramov N. a fost comisă la 23.10.2007 și, deci, constituia infracțiune în sensul incriminat. Astfel, la moment această faptă constituie infracțiune, cu toate că anterior suma creditului obținut ilegal a fost mărită, iar prevederile art. 10 Cod penal în speță sunt inaplicabile.

Referitor la achitarea inculpatului pe capătul de acuzare prevăzut la art. 195 alin. (2) Cod penal, recurentul a menționat că latura obiectivă a infracțiunii de sustragere incriminată lui Abramov N. conține acțiuni care s-ar afla la limita dintre relațiile de natură civilă și cele penale, totuși ele au un caracter specific penal. În speță a fost stabilit fără dubiu că inculpatul a primit de la Barladean L. bani în sumă de 287.000 lei pentru apartamentul vîndut, pe care i-a însușit și nu i-a transmis proprietarului imobilului. În consecință încă la momentul intrării în stăpînire asupra banilor, Abramov N. urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

8.1 Recurs ordinar a declarat și reprezentantul părții vătămate, Șcerbina Elena, care a solicitat casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile lui Abramov N.A. să fie reîncadrate din art. 195 alin.(2) Cod penal, în cele ale art. 190 alin.(5) Cod penal, în rest să fie menținută sentința, invocînd aceleași temeiuri ca și acuzatorul de stat.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2013, au fost admise recursurile ordinare declarate de acuzatorul de stat și reprezentantul părții vătămate Șcerbina El., casată decizia

Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 30 mai 2012, în partea achitării lui Abramov Nicolai în baza art. 195 alin. (2) Cod penal și în latura civilă, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. În rest, decizia a fost menținută.

10. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2013, a fost admis apelul declarat de inculpatul Abramov Nicolai, casată parțial sentința Judecătorei Comrat din 30 martie 2009, pe învinuirea adusă în baza art. 195 alin. (2) Cod penal și în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

Abramov Nicolai a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate economico-financiară pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Petreacov Oleg a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

11. Instanța de apel și-a argumentat soluția prin aceea că analizînd ansamblul de probe, prin prisma art. 100 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acesteia, ajungînd la concluzia că vinovăția lui Abramov Nicolai în comiterea infracțiunii de escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere săvîrșită în proporții deosebit de mari, este dovedită.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, Abramov Nicolai, acționînd în baza procurii nr. MO-4 nr. 5859105 din 11 februarie 2006, prin care reprezenta interesele lui Petreacov Oleg, la data de 01 august 2006, a înregistrat dreptul de proprietate a ultimului asupra apartamentului nr. 4, din or. Comrat, str-la Tretiacova nr. 7, în filiala Comrat ÎS „Registru”.

Abuzînd de încrederea lui Petreacov Oleg, cu scopul însușirii bunului acestuia, la 15 septembrie 2006, Abramov N. în baza procurii MO - 4 nr. 5858153 din 19 august 2006, eliberată repetat de către Petreacov Ol., cu aceleași împuterniciri, ducînd în eroare pe Barladean Leonid privind împuternicirile sale la înstrăinarea apartamentului nominalizat, a vîndut din numele lui Petreacov Oleg lui Barladean L. apartamentul nr. 4, cu suprafața

de 45,7 m², din or. Comrat, str-la Tretiacova 7, la prețul de 287 000 lei, care au fost însușiți de Abramov Nicolai.

Colegiul penal a menționat că infracțiunea de escrocherie, prevăzută la art. 190 alin.(5) Cod penal, este exprimată prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin urmare, acțiunea principală a faptei de escrocherie constă în *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor, iar cealaltă acțiune constă în înșelăciune sau abuz de încredere.*

Astfel, în speță a avut loc abuzul de încredere, care a stat la baza relației interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rîndul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care cunoscînd anumită evoluție și avînd amprenta încrederii, sunt exploatare cu rea-voință de potențialul escroc, la realizarea intenției infracționale.

Escrocheria se consideră consumată din momentul în care făptuitorul, intrînd în posesia ilegală asupra bunurilor altei persoane, obține posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de acestea la dorința sa.

Prin declarațiile atît a inculpatului, cît și a părții vătămate s-a stabilit că, aceștia se cunoșteau din copilărie, deoarece au locuit într-un oraș și frecventau o instituție de învățămînt, iar din declarațiile părții vătămate Petreacov Oleg, depuse în cadrul audierii acestuia la urmărirea penală de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 109 alin.(3) Cod de procedură penală, anume Abramov Nicolai i-a propus lui contra unei sume de bani, să-l ajute cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului, propunerea dată fiind acceptată de către ultimul.

La fel, din conținutul procurii MO – 4 nr. 5858153 din 19 august 2006, autenticată notarial, rezultă că, *Petreacov Oleg acordă lui Abramov Nicolai împuternicirile să reprezinte interesele în toate organizațiile și instituțiile de stat pentru înregistrarea drepturilor asupra bunului imobil, pentru primirea documentelor necesare pentru un viitor contract de vînzare-cumpărare a apartamentului situat în Republica Moldova, or. Comrat, stradela Tretiacova 7, ap. 4, cu dreptul de a reprezenta și a primi certificatele, adeverințele necesare, documente și duplicate de pe acestea din toate organizațiile și instituțiile, cu indicarea acestora, înregistrarea actelor necesare în instituțiile de stat privind înregistrarea dreptului asupra bunului imobil, cu dreptul de primit certificatul de la*

instituția de înregistrare a dreptul asupra bunului imobil și toate documentele necesare, a depune în numele său cereri, cu dreptul de a semna în locul acestuia și de a săvârși toate acțiunile legate de îndeplinirea acestei însărcinări (f.d.6, vol. I).

Potrivit art. 252 alin. (1) și (2) Cod civil, procura este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicilor conferite de reprezentat unul sau mai multor reprezentanți. Procura eliberată pentru încheierea de acte juridice în formă autentică trebuie să fie autenticată notarial.

Prin urmare, procura va putea fi dată doar în formă scrisă. Înscrisul va trebui să conțină anumite elemente pentru a putea fi valabil ca procură: datele de identificare ale reprezentatului și reprezentantului, obiectul și limitele împuternicirilor conferite reprezentantului, data întocmirii. În cazul când pentru validitatea actului juridic legea cere consemnarea lui într-un înscris autentic, procura eliberată în vederea încheierii acelui act trebuie, de asemenea, autenticată notarial.

Instanța de apel a constatat, că din conținutul procurii MO – 4 nr. 5858153 din 19 august 2006 nu rezultă că lui Abramov N. i-au fost delegate împuterniciri exprese de a încheia din numele lui Petreacov Oleg contract de vânzare-cumpărare a apartamentului situat în or. Comrat, stradela Tretiacova 7, ap. 4, ci doar de a obține toate documentele necesare de la organizațiile și instituțiile pentru înregistrarea dreptului asupra bunului imobil și primirea documentelor necesare pentru un viitor contract de vânzare-cumpărare a apartamentului nominalizat.

La fel, instanța a menționat că apreciază critic declarațiile depuse de inculpat, cu privire la faptul că, prin procura din 19 august 2006, el avea împuterniciri la vânzarea din numele lui Petreacov Ol. a apartamentului din speță, deoarece, aceste declarații nu sunt confirmate prin probele administrate la materialele cauzei, însă sunt combătute prin declarațiile părții vătămate Petreacov Oleg, care a declarat că l-a împuternicit pe Abramov Nicolai - pentru a primi toate documentele necesare înregistrării dreptului său de proprietate asupra apartamentului situat în or. Comrat, stradela Tretiacova 7, ap.4, obținut prin succesiune după decesul mamei sale, prin procura din 19 august 2006, care nu oferea dreptul inculpatului de a vinde din numele lui Petreacov Oleg apartamentul respectiv.

Totodată, instanța a respins argumentele inculpatului cum că dînsul a

transmis lui Petreacov Oleg banii pentru apartamentul vândut, deoarece aceste declarații fiind doar declarative, neavând nici un suport legal și care contravin probelor administrate, și anume: declarațiile părții vătămate Petreacov Oleg, care pe tot întregul proces penal a invocat că nu a primit banii pentru apartamentul vândut de către Abramov N., declarațiile martorului Barladean Leonid, care a explicat, că toate discuțiile privitor la vânzarea apartamentului, el a avut doar cu inculpatul, căruia și a transmis banii pentru apartamentul procurat, după încheierea contractului la notar, procesul-verbal de confruntare dintre Petreacov Ol. și bănuitul Abramov N. din 10 noiembrie 2008; procesul-verbal de confruntare dintre Petreacov Ol. și Barladean L. din 10 noiembrie 2008.

Mai mult ca atât, însăși inculpatul Abramov N. de nenumărate ori fiind audiat atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanțele judecătorești a depus diferite declarații privitor la banii obținuți de la vânzarea apartamentului.

O astfel de poziție a inculpatului, instanța le-a apreciat ca una de apărare, îndreptată spre eschivarea de la răspunderea penală, iar faptul nerecunoașterii vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente, care, în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui Abramov N. în săvârșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal a apreciat critic argumentele avocatului precum că fapta inculpatului Abramov N. nu constituie elementele infracțiunii incriminate, deoarece relațiile dintre inculpat și partea vătămată poartă caracter civil și nu penal, iar Petreacov Oleg urma să solicite anularea contractului de vânzare-cumpărare, în ordinea procedurii civile, ceea ce a nu a făcut-o.

Analizând natura raporturilor juridice între inculpat și partea vătămată, este evident că acestea poartă un caracter penal.

Astfel, prin probele administrate și enumerate mai sus s-a constatat cu certitudine că partea vătămată Petreacov Ol. și inculpatul Abramov N., întâlnindu-se în luna noiembrie 2005 în or. Comrat, s-au înțeles că, ultimul să-l ajute pe Petreacov Ol. la înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului la organul cadastral și anume pentru acest scop partea

vătămată i-a expediat inculpatului două procuri, autentificate notarial, împuternicindu-l doar de a obține toate documentele necesare de la toate organizațiile și instituțiile pentru înregistrarea dreptului asupra bunului imobil, înregistrarea dreptului de proprietate asupra acest imobil la organul cadastral și primirea documentelor necesare pentru un viitor contract de vânzare-cumpărare a apartamentului menționat, dar nu să încheie un astfel contract de vânzare-cumpărare a apartamentului din numele său, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate, procesul-verbal de confruntare între partea vătămată și inculpat și procurile eliberate.

Inculpatul avînd drept scop de a dobîndi ilicit bunurile lui Petreacov O., folosind procura eliberată de ultimul, care nu îi acordă împuternicirile să înstrăineze apartamentul în cauză, a dus în eroare cumpărătorul Barladean L. și a vîndut apartamentul lui Petreacov O., iar banii în sumă de 287 000 lei i-a însușit.

În situația lui Abramov N. exista un act care nu-i acorda vre-o împuternicire ca să încheie o tranzacție cu apartamentul, necătfînd la faptul că totuși el a vîndut bunul - apartamentul, proprietatea părții vătămate.

Totodată, instanța a menționat și Hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 „*Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor*” unde în pct.15 este stipulat faptul că, „*este necesar ca instanțele judecătorești să ia în considerație că în cazul escrocheriei (art. 190 Cod penal) victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere*”.

În speță, a fost stabilit că Abramov Nicolai a primit de la Barladean Leonid bani în sumă de 287 000 lei pentru apartamentul vîndut, pe care i-a însușit și nu i-a transmis proprietarului imobilului Petreacov Oleg.

Instanța de apel a conchis faptul că acțiunile notarului Ganeva Ludmila la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului din 15 septembrie 2006, încheiat între Abramov N. ca reprezentant a lui Petreacov Ol. în baza procurii H-2807 din 19 august 2006 și, Barladean Leonid, nu au fost recunoscute ilegale, aceasta nu servește temei pentru achitarea inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate și a considera că în speță sunt relații civile între Petreacov Oleg și Abramov Nicolai.

Referitor la argumentele inculpatului, precum că i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO, instanța de apel le-a considerat că acestea sunt declarative și le-a respins, menționând că, toate acțiunile de urmărire penală au fost efectuate cu participarea inculpatului, fiind asistat de avocat. În ceea ce privește argumentele referitoare la încălcarea dreptului la un proces echitabil, instanța a indicat că nu constată încălcarea acestui drept al inculpatului, mai mult ca atât Abramov N. s-a sustras de a se prezenta în fața instanței de judecată, ceea ce a dus la schimbarea măsurii preventive non privative de libertate, la aplicarea arestului preventiv, cu anunțarea în căutare.

Conform contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 15 septembrie 2006 între Abramov Nicolai, din numele lui Petreacov Oleg și Barladean Leonid, apartamentul din or. Comrat, strada Tretiacova 7, ap.4 a fost vândut la prețul de 287 000 lei, pe care cumpărătorul i-a achitat-o vânzătorului integral până la încheierea contractului.

Astfel, prejudiciul cauzat părții vătămate în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Abramov Nicolai este conform contractului de vânzare-cumpărare suma de 287 000 lei, care prin prisma art. 126 Cod penal, constituie proporții deosebit de mari.

Prin urmare, instanța a conchis că vina inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari, este dovedită în totalitate.

La stabilirea pedepsei, instanța a menționat, că corectarea și reeducarea lui Abramov N. este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii, în limitele prevăzute de sancțiunea infracțiunii constatate, ținând cont de scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, reieșind din circumstanțele stabilite, din gradul prejudiciabil al faptei, principiul individualizării pedepsei, persoana inculpatului, care este fără antecedente penale, iar la locul de trai este caracterizat negativ.

Referitor la latura civilă, instanța a conchis, că urmează a fi admisă în principiu acțiunea civilă a părții vătămate Petreacov Ol. privind recuperarea prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se

pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, dat fiind faptul că, din materialele cauzei nu s-a stabilit cu certitudine cuantumul prejudiciului cauzat părții vătămate în urma comiterii infracțiunii de către inculpat, iar pentru aceasta este necesar administrarea de probe suplimentare, mai mult ca atât, partea vătămată indică la faptul că, nu a fost efectuată o evaluare a apartamentului conform prețului de pe piață.

12. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Bordeniuc Serghei în numele inculpatului Abramov N., care invocînd ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct.6) și 8), 12) și 13) Cod de procedură penală solicită, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului Abramov N.

În argumentarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel eronat a stabilit că Abramov N. a primit procura de la partea vătămată, autenticată notarial prin care inculpatul era împuternicit să prezinte interesele lui Petreacov Ol. în toate organizațiile și instituțiile cu privire la eliberarea documentației necesare pentru viitorul contract de vânzare-cumpărare a apartamentului din or. Comrat, str-la Tretiacova 7, ap.4. Acționînd în baza procurii eliberate, la 01 august 2006, Abramov N. a înregistrat pe numele părții vătămate dreptul de proprietate asupra apartamentului indicat la ÎS „Registru”, filiala Comrat.

Actele pentru perfectarea tranzacției au fost verificate de către notar, inclusiv și procura, fapt ce a fost confirmat de către notar în cadrul examinării cauzei la Curtea de Apel Cahul.

Inculpatul nu se face vinovat în cele imputate lui, deoarece contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului, a fost încheiat în baza procurii eliberate de către partea vătămată, fără a prezenta careva documente false, deoarece la momentul încheierii contractului avea toate documentele necesare pentru aceasta.

Astfel, în acțiunile lui Abramov N. nu sunt elementele componenței infracțiunii de escrocherie, deoarece relațiile dintre inculpat și partea vătămată poartă un caracter civil, dar nu penal, iar Petreacov Ol. urma să solicite anularea contractului de vânzare-cumpărare, în ordinea procedurii civile, ceea ce nu a făcut.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul consideră inadmisibilitatea recursului declarat, din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6),8),12),13) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că:

- hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde;

- faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă.

Însă, Colegiul penal constată că, recursul declarat nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor invocate.

Din conținutul recursului rezultă că avocatul Bordeniuc S. invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a vinovăției stabilite lui Abramov N. în comiterea escrocheriei.

Astfel, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Abramov Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Necătînd la faptul că, inculpatul vina nu a recunoscut, instanțele de fond și apel au constatat că vinovăția lui N. Abramov pe deplin a fost dovedită prin: - *procura nr. MO-4 nr.5858152 din la 19.08.2006* eliberată de către Petreacov O. lui Abramov N. (f.d.6, vol.I), - *contractul de vînzare-cumpărare din 15.09.2006* a apartamentului din or. Comrat, str-la Tretiacova 7, ap. 4 (f.d.7, vol.I), - *extras din Registrul bunurilor imobile din 13.09.2005* (f.d.10, vol.I), - *declarațiile părții vătămate Petreacov Oleg depuse în cadrul urmăriri penale la 10.11.2008* (f.d.58-59,vol.I), - *procesul-verbal de audiere a părții vătămate Petreacov Oleg de către judecătorul de instrucție* (f.d.67, vol.I), - *procesele-verbale de confruntare din 10 noiembrie 2008* între bănuitul Abramov N. și partea vătămată Petreacov O., între partea vătămată Petreacov I. și martorul Barladean L. (f.d.68-71, vol.I), - *procesul-verbal de confruntare din 28 noiembrie 2008* între bănuitul Abramov N. și martorul Barladean L. (f.d.110); - *declarațiile martorului Barladean L. date în cadrul ședinței instanței de fond* (f.d.174-176, vol.I), care a explicat că toate discuțiile privitor la vînzarea apartamentului el le-a avut doar cu inculpatul, căruia și a transmis banii pentru apartamentul procurat, după încheierea contractului la notar. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Mai mult, invocarea în recursul ordinar a dezacordului cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar nu poate servi drept temei de casare a unei hotărîri judecătorești definitive, atît timp cît alte circumstanțe nu sunt invocate.

Prin urmare, argumentele avocatului, precum că Abramov Nicolai nu a comis infracțiunea de escrocherie și între părți au avut loc relații civile, sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Instanța de recurs menționează că în acțiunile ce i se incriminează lui Abramov N., se regăsesc elementele laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal și anume escrocheria,

adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere în proporții deosebit de mari .

Astfel, latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport - relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatare cu rea-credință de potențialul escroc la realizarea rezoluției infracționale.

În speță, s-a constatat că partea vătămată Petreacov Ol. și inculpatul Abramov N., în luna noiembrie 2005, întâlnindu-se în or. Comrat, s-au înțeles că, inculpatul să-l ajute pe Petreacov Ol. la înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului la organul cadastral și anume, *pentru acest scop partea vătămată i-a expediat inculpatului două procuri, autentificate notarial, împuternicindu-l doar de a obține toate documentele necesare de la toate organizațiile și instituțiile pentru înregistrarea dreptului asupra bunului imobil, înregistrarea dreptului de proprietate asupra acest imobil la organul cadastral și primirea documentelor necesare pentru un viitor contract de vânzare-cumpărare a apartamentului menționat*, dar nu să încheie un contract de vânzare-cumpărare a apartamentului din numele său.

Inculpatul, având drept scop de a dobândi ilicit bunurile lui Petreacov O., folosind procura eliberată de ultimul, *care nu îi acordă împuternicirile să înstrăineze apartamentul în cauză, a dus în eroare pe Barladean L.* și a vândut apartamentul lui Petreacov O., **iar banii în sumă de 287 000 lei i-a însușit.**

Prin urmare, Abramov N. avea un act, care nu-i acorda vre-o împuternicire să înstrăineze apartamentul, însă necătfînd la aceasta, totuși inculpatul l-a vândut, lipsind partea vătămată de acest bun imobil.

S-a stabilit că inculpatul a primit de la Barladean L. bani în sumă de 287 000 lei pentru apartamentul vândut, pe care i-a însușit, iar proprietarului imobilului nu i-a transmis.

Potrivit prevederilor art. 1, Protocolul nr. 4 CEDO, potrivit căruia *“nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligațiune contractuală”*.

Instanța de recurs, reține că în sensul acestei norme, persoana nu poate fi privată de libertate în cazul în care se va demonstra că la momentul asumării anumitor obligațiuni cât și pe parcurs acesta a întreprins măsuri reale pentru a-și onora obligațiunile contractuale.

Însă, aceste prevederi nu pot fi atribuite la cazul lui Abramov Nicolai.

Instanța menționează că, în cazul când una din părți, asumându-și angajamente, nu are posibilitate și nici dorință să le execute (în prealabil fiindu-i transmise bunuri de cealaltă parte, care astfel își pierde dreptul de proprietate asupra lor), este necesară intervenția legii penale.

Astfel, în esență, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil se face luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: *atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor și prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.* Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetare în vederea constatării lipsei sau prezenței scopului de cupiditate.

Colegiul penal conchide că argumentele recurentului precum că, între inculpat și părțile vătămate au avut loc relații civile și pentru a delimita o infracțiune de niște raporturi juridice civile era necesar să fie demonstrat faptul că inculpatul avea intenția de a însuși banii primiți de la vinderea apartamentului, sunt nefondate și acestea nu pot servi drept temei legal de a casa hotărârile contestate.

Colegiul penal menționează că *intenția inculpatului de a însuși prin înșelăciune și abuz de încredere a bunului imobil ce aparține lui Petreacov Oleg, a apărut la ultimul înainte de intrarea în stăpânire asupra acestor bunuri,* acest fapt fiind dovedit prin faptul că anume inculpatul i-a propus părții vătămate contra unei sume de bani să-l ajute la înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului, propunere care a fost acceptată de victimă. Prin urmare, banii obținuți de la vinderea apartamentului au fost însuși de către inculpat, fapt confirmat atât prin declarațiile părții vătămate Petreacov Ol., care pe tot parcursul procesului penal a invocat că nu a primit banii pentru apartamentul vândut de către Abramov N., precum și prin declarațiile martorului Barladean L., cumpărătorul apartamentului nr. 4, din or. Comrat, str-la Tretiacova 7, care a explicat, că discuțiile cu privire la vinderea apartamentului el le-a avut doar cu inculpatul, căruia i-a transmis banii,

după încheierea contractului la notar.

La fel, instanța de recurs conchide, că invocarea de către recurent a prevederilor art. 427 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, deoarece avocatul Bordeniuc S. nu a menționat concret care lege penală a intervenit și este mai favorabilă condamnatului.

Astfel, instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Mai mult, referitor la chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, Colegiul menționează că procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că, regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) CPP, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Totodată, instanța de recurs remarcă că recursul repetă textul apelului și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel. Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a oferit răspunsuri la toate motivele apelului declarat. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs constată, că instanța de apel la examinarea apelului declarat de inculpat și partea apărării a respectat cerințele art. 101, 414, 417 Cod de procedură penală, a răspuns la toate motivele invocate de apelanți.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că temeiurile indicate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar

fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

14. Pentru aceste motive, în baza art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bordeniuc Serghei în numele inculpatului Abramov Nicolai, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 30 martie 2009 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui *Abramov Nicolai Alexandru*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 iunie 2014.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun